นิพนธ์ต้นฉบับ

ภาวะสุขภาพฟันและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเชียงราย จังหวัดเชียงราย

กฤติยา แหนบคำ, จิรพรรณ เรืองกิจชม, ทับทิม ยานะธรรม, รัชฎา คำฟู, พัชรา ก้อยชูสกุล, กาญจนา ปินตาคำ
สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพฟันและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมือเชียงราย เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาภาคตัดขวาง ในเดือนกันยายน 2558 จากเด็กนักเรียนอาสาสมัครทั้งหมด 249 คน แบ่งเป็นชาติพันธุ์ คือ เมี่ยน ลาหู่ ลีซู อาข่า จีนฮ้อ ปวาเกอญอ ไทลือ ไทใหญ่ แลพื้นเมือง เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอถามในการสัมภาษณ์ และบันทึกการตรวจสุขภาพ (ดัชนีฟันผุ ถอด อุด) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาภาวะสุขภาพฟัน พบปัญหาฟันผุ 217 คน (ร้อยละ 87.15) ฟันที่ถูกถอน จำนวน 77 คน (ร้อยละ 30.92) และฟันที่ถูกอุด จำนวน 60 คน (ร้อยละ 24.10) ดัชนีฟันแท้ผุ ถอน อุด (DMFT) เท่ากับ 0.01 ซี่ต่อคน และดัชนีฟันน้ำนมผุ ถอน อุด (dmft) เท่ากับ 1.54 ซี่ต่อคน สำหรับพฤติกรรมการดูแลฟัน พบพฤติกรรมการรักษาสุขภาพฟันอยู่ในระดับดี และพฤติกรรมการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มอยู่ในระดับพอใช้

จากผลการศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและสถานศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและแก้ปัญหาสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชนชาติพันธุ์ เพราะถือเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งของระบบสาธารณสุขที่ต้องรับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน

คำสำคัญ *: ภาวะสุขภาพฟัน, พฤติกรรมการดูแลสุขภาพฟัน, กลุ่มชาติพันธุ์*

Original Article

Dental Health Status and Dental Health Care Behavior Among Ethnic Group Grades 1-2 Students at Primary School in Mae Yao Sub-District of Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai

Krittiya Naepkham, Jirapun Reangkitchom, Thabtim Yanatham, Ratchada khamfua, Patchara Koychusakun, Kanjanar Pintakham
School of Health Science, Chiang Rai Rajabhat University

Abstract

The aim of this study was to study dental health status and dental health care behavior among ethnic group grades 1-2 students at primary school in Mae Yao Sub-District of Mueang Chiang Rai Province. A cross-sectional study was conducted on September 2015, by selecting eligible voluntary to participate with the total 249 students which cover 9 ethnic groups including Bohemians, Lahu, Lisu, Akha, Haw Chinese, Throated trowel, Lue, Shan, and Native. Data collection divided into two phases; the first phase, the dental health care behavior questionnaire was applied for face to face interview, and the second phase, dental health screening was assessed of the Decayed, Missing and Filled Teeth (DMFT). The obtained data were then analyzed through the statistical formulae as follows; frequencies, percentage, mean and standard deviation.

The finding indicated that 87.15% of dental caries, 30.92% of decayed tooth and 24.10 % of filled tooth. The mean tooth prevalence was 0.10% DMFT and 1.54% dmft. The dental health care behavior shown high level of the dental treatment and moderate level of drinking behaviors.

From this result, the dental health problems need to integrate between parent and school for increasing awareness and resolving a problem to dental health care behavior among students. It was an urgent issue to solve in Public Health Systems.

Keywords: *Dental Health Status, Dental Health Care Behavior, Among Ethnic Group*

บทนำ

ปัญหาสุขภาพของช่องปากถือเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่งทางสาธารณสุขในระดับประเทศที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะในเด็กระดับประถมศึกษา จากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ในปี 2557 พบว่า เด็กในกลุ่มวัยเรียนในระดับชั้นประถมศึกษามีสภาวะฟันผุถึงร้อยละ 52.3 โดยค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอด อุด 1.3 ซี่ต่อคน (กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย 2557) ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กมีสภาวะฟันผุเนื่องมาจากพฤติกรรมการชอบบริโภคอาหารจำพวกแป้งและน้ำตาลในปริมาณที่ไม่เหมาะสม เด็กส่วนใหญ่ชอบบริโภคขนมหวานร่วมไปถึงน้ำหวาน น้ำอัดลม และขนมกรุปกรอบ รวมถึงการมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพในช่องปากของเด็กที่ไม่ถูกต้อง จึงทำให้เกิดมีสภาวะฟันผุเพิ่มขึ้น (วราภรณ์ คุปติศาสตร์ 2555)

จังหวัดเชียงราย โดยกองทันตสาธารณสุข ได้เล็งเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น ได้มีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในด้านการส่งเสริมป้องกันการเกิดสภาวะฟันผุและการส่งเสริมป้องกันทางด้านงานอนามัยโรงเรียน ในปี 2558-2560 โดยได้สำรวจภาวะสุขภาพในช่องปากของเด็กก่อนวัยเรียนและเด็กวัยเรียนในจังหวัดเชียงราย ปี 2557 พบว่ามีสภาวะฟันผุ ร้อยละ 60 และค่าเฉลี่ยดัชนีฟันผุ ถอน อุด 2.5 ซี่และจากข้อมูลการสำรวจของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแม่ยาว ตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ปี 2558 พบว่า ร้อยละ 69.08 ของเด็กนักเรียนมีสภาวะฟันผุ

จากสถานการณ์ดังกล่าว จะเห็นว่ามีอัตราการเกิดสภาวะโรคฟันผุที่สูงขึ้นในเด็กนักเรียน โดยเฉพาะในเขตอำเภอแม่ยาว จากข้อมูลเชิงพื้นที่พบว่า พื้นที่ในเขตอำเภอแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีเด็กนักเรียน หลายหลายชาติพันธุ์ อาทิเช่น อาข่า ลาหู่ ปวาเกอญอ เมี่ยน เป็นต้น และการปฏิบัติตัวที่แตกต่างออกไป ผู้วิจัยจึงเล็กเห็นความสำคัญในพฤติกรรมดังกล่าวของกลุ่มชนชาติพันธุ์ เนื่องจากมีปัญหาภาวะฟันค่อนข้างมาก และพบว่ายังไม่เคยมีการศึกษาพฤติกรรมการดูแลฟันของเด็กนักเรียนในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย ว่าอะไรคือ ปัญหาหรือสาเหตุของการเกิดภาวะฟันผุและพวกเขาเหล่านั้นมีพฤติกรรมอย่างไร ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะสุขภาพฟันและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เพื่อที่จะเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันเกี่ยวกับภาวะฟันของเด็กนักเรียนชนชาติพันธุ์ให้มีสุขภาพช่องปากที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักเรียนเหล่านั้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive study) ในเดือนกันยายน 2558

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 จำนวน 249 คน แบ่งเป็น 9 ชาติพันธุ์ คือ เมี่ยน ลาหู่ ลีซู อาข่า จีนฮ้อ ปวาเกอญอ ไทลื้อ ไทใหญ่ และพื้นเมือง ทั้งหมด 6 โรงเรียนในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 อำเภอเมืองจังหวัดเชียงราย 2558)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ปรับปรุงมาจากแบบสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากของประเทศไทย ปี 2557 กองทันตสาธารณสุขอนามัย แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป มีจำนวน 11 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับชั้นการศึกษา ชาติพันธุ์ อาชีพหลักของผู้ปกครอง จำนวนเงินที่ได้มาโรงเรียนในแต่ละวัน การได้รับการตรวจฟัน ข้อมูลเกี่ยวกับการปวดฟัน การได้รับข้อมูลข่าวสาร การใช้แปรงสีฟันและการแปรงฟันอย่างถูกวิธี ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการดูแลสุขภาพฟัน โดยแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดฟัน จำนวน 10 ข้อ และด้านการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 10 ข้อ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่า (Rating scale) ซึ่งดัดแปลงมาจากการประเมินของ Likert จาก 5 ระดับ เป็น 4 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้

พฤติกรรมการปฏิบัติ	ค่าคะแนน
ปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน	3
ปฏิบัติบ่อยครั้ง	2
ปฏิบัติบางครั้ง	1
ไม่ได้ปฏิบัติ	0

เกณฑ์การแปลผลแบ่งออกเป็นระดับของพฤติกรรมได้ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	แปลผล
2.01-3.00	ระดับดี
1.01-2.00	พอใช้
0.00-1.00	ควรปรับปรุง

เก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์โดยตรงกับเด็กนักเรียนและผู้ช่วยวิจัยทั้งหมด 10 คน ช่วยในการตรวจฟัน

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของประชากร พบว่า กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 135 คน (ร้อยละ 54.20) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 114 คน (ร้อยละ 45.80) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 8-10 ปี เป็นกลุ่มชาติพันธุ์อาข่า ผู้ปกครองประเภทอาชีพรับจ้าง ได้เงินไปโรงเรียนวันละ 16-20 บาท นักเรียนส่วนใหญ่เคยได้รับการตรวจฟันจากเจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุขและมีอาการปวดฟันเนื่องจากฟันผุ นอกจากนี้เคยได้รับความรู้หรือข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องฟันและการรักษาความสะอาดในช่องปาก มีการเลือกใช้แปรงสีฟันสำหรับเด็กอายุ 6-12 ปี และพบว่าแปรงฟันไม่ถูกวิธี

ภาวะสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่า ส่วนใหญ่ ฟันผุ จำนวน 217 คน (ร้อยละ 87.15) และฟันไม่ผุ จำนวน 32 คน (ร้อยละ 12.85) ฟันที่ไม่ถูกถอน จำนวน 172 คน (ร้อยละ 69.08) และฟันที่ถูกถอน จำนวน 77 คน (ร้อยละ 30.92) ฟันที่ไม่อุด จำนวน 189 คน (ร้อยละ 75.90) และภาวะสุขภาพฟันที่อุด จำนวน 60 คน (ร้อยละ 24.10) ดัชนีฟันแท้ที่ผุ ถอน อุด (DMFT) มีค่าเฉลี่ย 0.10 ซี่ต่อคน โดยพบสภาวะฟันผุมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 0.26 ซี่งต่อคน รองลงมาคือ มีภาวะฟันที่อุด มีค่าเฉลี่ย 0.05 ซี่ต่อคน เมื่อพิจารณาตามชั้นปี พบว่า DMFT มากที่สุดคือ เด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ย 0.16 ซี่งต่อคน แบ่งเป็นเพศชาย 0.23 ซี่ต่อคนและเพศหญิง 0.09 ซี่งต่อคน และพบในโรงเรียนแม่ยาววิทยามากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 0.61 ซี่งต่อคน) ดัชนีฟันน้ำนมที่ผุ ถอน อุด (dmft) มีค่าเฉลี่ย 1.54 ซี่ต่อคน โดยสภาวะฟันผุมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.25 ซี่ต่อคน รองลงมาคือมีสภาวะสุขภาพฟันที่ถูกถอน มีค่าเฉลี่ย 0.62 ซี่ต่อคน เมื่อพิจารณาตามชั้นปี พบว่า dmft มากที่สุดคือเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ย 1.67 ซี่ต่อคน แบ่งเป็นเพศชาย 1.57 ซี่ต่อคน และเพศหญิง 1.77 ซี่ต่อคนและพบในโรงเรียนบ้านห้วยขม (ค่าเฉลี่ย 1.82 ซี่ต่อคน)

พฤติกรรมการดูแลฟัน พบว่าพฤติกรรมการรักษาสุขภาพฟันโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี (μ=2.16) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมการรักษาสุขภาพฟันมากที่สุด คือ การใช้แปรงสีฟันในการแปรงฟัน (μ=2.94) รองลงมาคือการแปรงฟันด้วยตนเอง (μ=2.93) ส่วนพฤติกรรมการรักษาสุขภาพฟันที่ต่ำที่สุด คือ การแปรงฟันหลังรับประทานอาหารทุกมื้อ (μ=1.26) รองลงมาคือ การแปรงฟันอย่างน้อยครั้งละ 2-3 นาที (μ=1.49) ส่วนพฤติกรรมการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่โดยภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ (μ=1.82) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าพฤติกรรมบริโภคอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด การดื่มนมรสจืด (μ=2.49) รองลงมาคือรับประทานขนมไทย เช่น ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง (μ=2.25) ส่วนพฤติกรรมการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่ต่ำที่สุดคือการรับประทานขนมกรุบกรอบ เช่น เลย์ เทสโต้ คอนเน่ (μ=1.30) รองลงมาคือรับประทานอาหารที่มีน้ำตาลเป็นส่วนผสมหลัก เช่น โอวัลติน (μ=1.51)

บทสรุปและอภิปรายผล

ภาวะสุขภาพฟันของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนในเขตตำบลแม่ยาว อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย พบว่า มีภาวะฟันผุถึงร้อยละ 87.15 มีดัชนีฟันแท้ผุ ถอน อุด DMFT 0.10 ซี่ต่อคน และมีดัชนีฟันน้ำนมผุ ถอน อุด dmft 1.54 ซี่ต่อคน ซึ่งจากการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปาก ในปี 2557(กองทันสาธารณสุขสภาวะสุขภาพช่องปากในปี 2557 (กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย 2557) พบเด็กในระดับชั้นประถมศึกษามีสภาวะฟันผุถึงน้อยละ 52.3 โดยค่าเฉลี่ยฟันผุ ถอน อุด DMFT 1.3 ซี่ต่อคน จะเห็นได้ว่าฟันน้ำนมมักจะมีปัญหามากที่สุดอาจเนื่องมาจากพฤติกรรมของเด็กที่ดูดนมก่อนนอนและไม่ได้รับการแปรงฟัน และผู้ปกครองเองอาจจะขาดความใส่ใจในการดูแลฟันของเด็กโดยเฉพาะเด็กนักเรียนชาติพันธุ์ จากการศึกษา ขนิษฐ์ รัตนรังสิมา และปิยะดา ประเสริฐสม (2552) พบเด็กชาวไทยภูเขามีปัญหาฟันผุร้อยละ 42.3 นอกจากนี้ยังพบปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือปัญหาด้านการแปรงฟัน เด็กนักเรียนส่วนใหญ่แปรงฟันไม่ถูกวิธี ร้อยละ 72.70 จากข้อมูลที่ได้มาอาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กนักเรียนเกิดฟันผุ จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มของเด็กนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ พบว่า โดยภาพรวมเด็กนักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับพอใช้ พฤติกรรมที่เป็นปัญหาคือการรับประทานขนมกรุบกรอบ ขนมที่เหนียวติดฟัน อาหารที่มีแป้งเป็นส่วนผสมหลัก ขนมที่มีน้ำตาลเป็นส่วนผสมหลัก ลูกอม ลูกกวาด ดื่มนมรสหวาน และการดื่มนมรสเปรี้ยว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของวราภร คุปติศาสตร์ (2555) พบว่าปัจจัยที่ส่งผลให้เด็กมีสภาวะฟันผุเนื่องมาจากพฤติกรรมการชอบบริโภคอาหารจำพวกแป้งและน้ำตาลในปริมาณที่ไม่เหมาะสม การบริโภคขนมหวานรวมไปถึงน้ำหวน น้ำอัดลมและขนมกรุบกรอบ รวมถึงการมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพในช่องปากของเด็กที่ไม่ถูกต้อง จึงทำให้เด็กมีสภาพฟันผุเพิ่มขึ้นและสอดคล้องกับ ธัญญรัตน์ ศรีนาค (2552) พบว่าการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุ อาจเป็นเพราะปริมาณและความถี่ในการรับประทานอาหารที่มีน้ำตาล รวมถึงความเหนียวของอาหารเป็นตัวบ่งชี้ในการเกิดภาวะฟันผุ ดังนั้น จึงควรแนะนำให้ลดปริมาณและความถี่อาหารที่มีน้ำตาล (Moynihan 1998, อ้างถึงใน กันยารัตน์ วิโรจน์พงศ์ 2545) โดยเฉพาะการรับประทานในระหว่างมื้ออาหาร เช่น ลูกกวาดและน้ำอัดลม การควบคุมการบริโภคน้ำตาลเป็นเพียงหนทางหนึ่งในการป้องกันฟันผุแต่ไม่ใช้ประเด็นที่สำคัญที่สุด เราพบว่าอาหารชนิดอื่นๆ นอกจากน้ำตาล เช่น แป้ง ผลไม้ น้ำผึ้ง มันฝรั่งทอด ขนมเค้ก ถือว่าทำให้เกิดกระบวนการผุได้ และอาหารประเภทแป้งซึ่งมีลักษณะเหนียวยากแก่การที่น้ำตาลในปากจะละล้างจากผิวฟันได้และจะทำให้เกิดฟันผุได้มากกว่าอาหารชนิดอื่นๆ ลักษณะของอาหารที่มีผลต่อการชะล้างในปาก ได้แก่ การละลาย

ลักษณะพื้นผิดความเหนียว (Kandelman 1997, อ้างถึงใน กันยารัตน์ วิโรจน์พงศ์ 2545)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในงานอนามัยโรงเรียนสามารถนำผลที่ได้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมการดูแลรักษาสุขภาพฟันและการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มให้เหมาะสมตามวัยของเด็กนักเรียนในโรงเรียน

2. ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปวางแผนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กนักเรียนในเรื่องของการปฏิบัติตนในการรักษาความสะอาดฟัน

3. ควรมีการอบรมให้ความรู้และสอนการปฏิบัติคนในการดูแลรักษาความสะอาดฟันและการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มอย่างถูกวิธีให้แก่เด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ความรู้ ทัศนคติของผู้ปกครองต่อพฤติกรรมการรักษาความสะอาดฟันและพฤติกรรมการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มของเด็กนักเรียน

2. ควรมีการเปรียบเทียบพฤติกรรมการรักษาความสะอาดฟันและพฤติกรรมการบริโภคอาหารและเครื่องดื่มของเด็กนักเรียนในเขตเมืองและชนบท

กิตติกรรมประกาศ

กราบขอบพระคุณ ทพญ.จันทร์จิรา ปรีดิศรีพัฒน์ และคุณนาตยา สากล เจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุขจากโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ ที่ให้ความรู้คำแนะนำและช่วยเหลือในระหว่างการศึกษาวิจัยในครั้งนี้รวมทั้ง กราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านในการให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์พร้อมตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ให้มีประสิทธิภาพมาก ขอบพระคุณท่านผู้บริหารโรงเรียน คุณครูและนักเรียนทุกคนของโรงเรียนในเขตตำบลแม่ยาวที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จนทำให้การดำเนินการวิจัยบรรลุตามเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย. (2557). **รายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติครั้งที่ 7 ประเทศไทย พ.ศ.2551-2555**. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2558. จาก http//www.anamai.ecgates.com/news/news_detail.php?id=761

กันยารัตน์ วิโรจน์พงศ์. (2545). **การบริโภคอาหารที่ก่อให้เกิดฟันผุกับสภาวะฟันผุในคนวัยผู้ใหญ่ การดูแลรักษาสุขภาพฟันและเหงือก**. ค้นเมื่อ 2 กันยายน 2558. จาก http://web.ku.ac.th/saranaroo/chap2a.htm

ขนิษฐ์ รัตนรังสิมา และปิยะดา ประเสริฐสม. (2552). **สภาวะฟันผุและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันเด็กชายไทยพื้นราบและชาวไทยภูเขา อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่**. ค้นเมื่อ 4 กันยายน 2558. จาก http://thailand.Digitaljournaisorg/ibdex.php/LPHJ/article/download/23125

ธัญญรัตน์ ศรีนาค. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่มีผลต่อการเกิดโรคฟันผุของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในเขตรับผิดชอบของสถานีอนามัยตำบลหัวนา อำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี. ค้นเมื่อ 6 กันยายน 2559, จากhttp://thaigovw.eb.com/mophweb/file/doc/news21093-041209-143448.doc

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556). **ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาข้อมูลนักศึกษาโรงเรียนบ้านหัวนาซ้าย ปีการศึกษา 2558**. ค้นเมื่อ 2 กันยายน 2558. จากhttp://data.bopp-obec.info/emis/schooldata-view_stud ent.php?School

วราภร คุปติศาสตร์. (2556). สภาวะฟันผุและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับฟันผุของเด็กชาวไทยพื้นราบและไทยภูเขา อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารสาธารณสุขล้านนา**, 9(2)

คณะสาธารณสุขศาสตร์ Ubon Ratchathani Rajabhat University